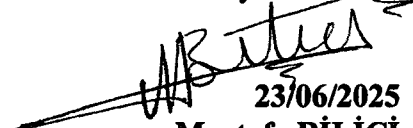

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

23/06/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Tarım sektörünün en kritik girdilerinden biri olan kimyevi gübre, ithalata bağımlı bir alandır. Özellikle azotlu, fosfatlı ve potasyumlu gübre üretiminde dışa bağımlılık %90'lara kadar çıkmaktadır. Gübrede en çok ithalat yapılan ülkeler arasında İran ve İsrail de yer almakta; bu ülkelerden yapılan doğrudan ve dolaylı tedarikler, Türkiye tarımının sürdürülebilirliği açısından hayati rol oynamaktadır.

Ancak İsrail ve İran arasında 2024 sonundan itibaren artan gerilim, 2025 yılı itibarıyla savaşa dönüşmüş ve bu durum, küresel gübre piyasasında ciddi dalgalanmalara yol açmıştır. Özellikle Ortadoğu'dan gelen arzda yaşanan aksaklıklar ve jeopolitik belirsizlikler, Türkiye'de gübre fiyatlarını hızla yükseltmiş; sektör temsilcilerinin açıklamalarına göre bazı ürünlerde fiyat artışı %70'lere ulaşmıştır.

Bu bilgilendirme ışığında:

- 1-İsrail-İran savaşı nedeniyle gübre tedarikinde yaşanan sorunlara ilişkin Bakanlığınıza ulaşan resmi veriler nelerdir? Hangi gübre türlerinde ne oranda arz daralması yaşanmıştır?
- 2-Savaşın başlamasından bu yana geçen sürede, Türkiye'de gübre fiyatlarında ortalama ve ürün bazlı artış oranları ne olmuştur?
- 3-Gübre sektöründeki fiyat dalgalanmaları nedeniyle çiftçilerin yaşadığı maliyet baskısını hafifletmek amacıyla Bakanlığınızca yeni bir destek paketi planlanmakta mıdır?
- 4-Gübre arz güvenliğini sağlamak adına yerli üretimi artırmak için atılan adımlar nelerdir? 2025 yılı itibarıyla yerli gübre üretimi hangi kapasitededir?
- 5-Gübre tedarikinde dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla, İran ve İsrail dışında alternatif ülke ve kaynaklara yönelme konusunda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 6-Tarım Kredi Kooperatifleri veya diğer kamu kurumları üzerinden çiftçiye uygun fiyatlı gübre temini konusunda 2025 yılı içinde alınan yeni kararlar var mıdır?

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA